

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΙΣΤ/ΚΩΝ & ΔΗΜ/ΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 5-7 Πλ. Συντάγματος
Ταχ. Κώδικας: 101 80
Πληρ.: Ι. Ντελπί
Τηλ.: 210-3332825
Φαξ: 210-3332810

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ - ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ
Αθήνα, 3-1-2012
Α.Π. /Β. 1976

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ - ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΡΟΣ:
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
✓ Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ:
Βουλευτή κ. Μιχάλη Κατρίνη

ΘΕΜΑ: Η με αριθμ. 22751/15-9-2011 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων
ΣΧΕΤ.: 1) Α.Π. 2286/5-10-2011 έγγραφο της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών
2) Α.Π. 1983/28-9-2011 έγγραφο της Τράπεζας της Ελλάδος

Σε απάντηση της αριθ. 22751/15-9-2011 ερώτησης του Βουλευτή κ. Μιχάλη Κατρίνη, σας επισυνάπτουμε αντίγραφα των με αριθ. 2286/5-10-2011 και 1983/28-9-2011 εγγράφων της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών και της Τράπεζας της Ελλάδος αντιστοίχως.

Ακριβές Αντίγραφο
Η Προϊσταμένη της Διεκπεραίωσης

Ο Υπουργός

Αγγελος Δ. Τριαντατάτος
ΔΕ/Α' ΕΦΟΡΙΑΚΩΝ

Ε.Βενιζέλος

Συνημμένα:

2 έγγραφα

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Γ.Δ.Ο.Π.
- Γραφείο Γεν. Δ/ντή
- Δ/ση Πιστ. & Δημ. Υποθέσεων
- Τμήμα Α
- Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

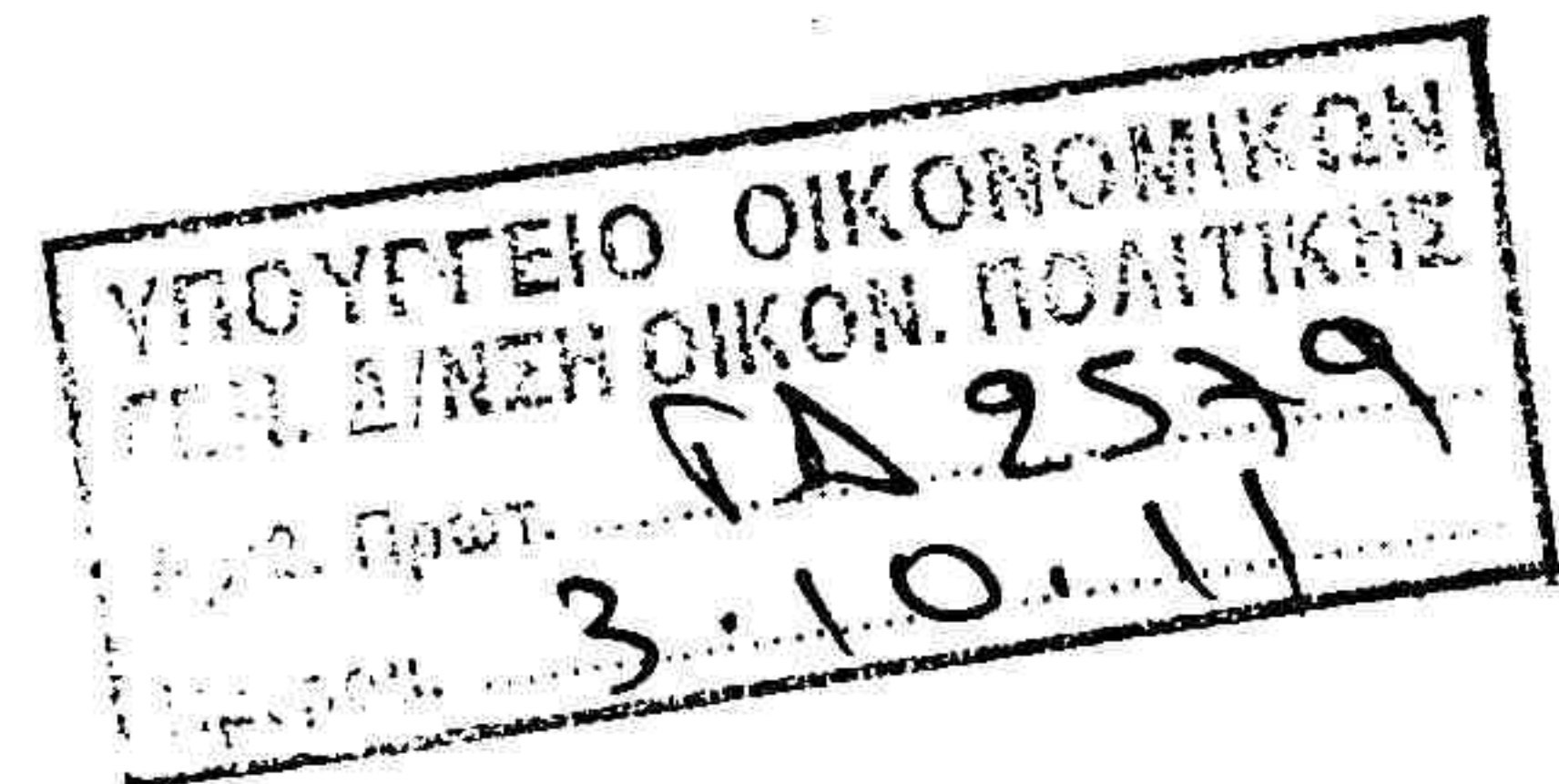
✓

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Αθήνα, 28 ΣΕΠ. 2011
Α.Π.: 1983

Προς το
Υπουργείο Οικονομικών
Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής
Διεύθυνση Πιστωτικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων
Τμήμα Α'

1955
3-10-11

Αναφερόμενοι στο Β. 1904/23.9.2011 έγγραφό σας (ΑΠ 6559), με το οποίο μας διαβιβάστηκε η ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιχ. Κατρίνη, σχετικά με τη χρέωση εξόδων από τα πιστωτικά ιδρύματα στις περιπτώσεις δανείων που εμφανίζουν καθυστέρηση αποπληρωμής, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με την ισχύουσα ΠΔ/ΤΕ 2393/1996 «Επιτόκιο υπερημερίας για τις χορηγήσεις των Πιστωτικών Ιδρυμάτων σε δραχμές και σε συνάλλαγμα» (ΦΕΚ Α' 171), το επιτόκιο υπερημερίας που εφαρμόζουν τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα επί οφειλών από δάνεια σε δραχμές ή σε συνάλλαγμα, που συνάπτονται ή ανανεώνονται από 1 Αυγούστου 1996 και εφεξής δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το προβλεπόμενο στην οικεία σύμβαση επιτόκιο ενήμερης οφειλής περισσότερο από δύο και μισή εκατοστιαίες μονάδες (2,5%) ετησίως.

Οι εν λόγω ρυθμίσεις συνιστούν αναγκαστικό δίκαιο, το οποίο επιφέρει τον διοικητικής φύσεως καθορισμό του επιτοκίου υπερημερίας ως προς το ανώτατο ποσοστό τούτου, και ως εκ τούτου τα πιστωτικά ιδρύματα δεν έχουν τη δυνατότητα επιβολής πρόσθετων (πέραν του ως άνω επιτοκίου υπερημερίας) χρεώσεων σε υπερήμερους ως προς τις δανειακές υποχρεώσεις τους οφειλέτες.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία έχει θεσπίσει το ως άνω κανονιστικό πλαίσιο και έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για την επιβολή των σχετικών κυρώσεων, διενεργεί ήδη ελέγχους σε όλα τα εποπτευόμενα από αυτήν ιδρύματα για την εξέταση τήρησης της ΠΔ/ΤΕ 2393/1996 και με την ολοκλήρωση της εποπτικής διαδικασίας θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα.

Ι. Γούσιος
Διευθυντής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Ο Γενικός Γραμματέας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘ. ΟΙΚΟΝ. ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Αριθ. Πρωτ. ΓΔ 2095
Ημερομ. 3.10.11

Α. Π.: 2286

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 2011

Αριθ. Πρωτ. **1976**
 Ημερομ. **6/11/11**

Τραπέζα Α
Α

Προς το
 Υπουργείο Οικονομικών
 Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής
 Διεύθυνση Πιστωτικών & Δημοσιονομικών Υποθέσεων
 Τμήμα Α'
 FAX: 210-3332796

Κυρίες, Κύριοι,

Σε απάντηση στο υπ' αριθ. Β. 1904/23-9-2011 έγγραφό σας, σχετικά με την υπ' αριθμ. 22751/13-9-2011 ερώτηση του βουλευτή κ. Μιχάλη Κατρίνη με τίτλο «Παράνομες χρεώσεις σε συναλλαγές από τις τράπεζες», σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η επιβολή εξόδων καθυστέρησης εναπόκειται στην τιμολογιακή πολιτική των τραπεζών, στην οποία η Ελληνική Ένωση Τραπεζών ουδέποτε αναμειγνύεται.

Σε κάθε περίπτωση, τέτοια έξοδα δεν επιβάλλονται από όλες τις τράπεζες, ενώ όποτε υπάρχει σχετική τροποποίηση της σύμβασης, αυτή δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αυθαίρετη, δεδομένου ότι έχει προηγηθεί ενημέρωση των αντισυμβαλλομένων, όπως προβλέπεται και στο Κεφάλαιο Γ, άρθρο 1, περίπτωση ε) της ΠΔΤΕ 2501/2002 «σε περίπτωση μονομερούς τροποποίησης των όρων των συμβάσεων, όπου αυτή επιτρέπεται, να γνωστοποιούν στους αντισυμβαλλόμενους τους τις σχετικές μεταβολές των αρχικών όρων είτε με γενική, είτε με εξατομικευμένη ενημέρωση και προαναγγέλλουν και στις δύο περιπτώσεις την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των νέων όρων. Στην ανωτέρω περίπτωση παρέχεται προθεσμία τουλάχιστον 30 ημερών για την αποδοχή των όρων ή την καταγγελία της σύμβασης βάσει των σχετικών όρων της σύμβασης.»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Ο Γενικός Γραμματέας

Μάλιστα, σε περίπτωση που πρόκειται για σύμβαση-πλαίσιο υπηρεσιών πληρωμών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 41 του ν.3862/2010, με τις οποίες η προβλεπόμενη προθεσμία ενημέρωσης πριν από την έναρξη ισχύος της τροποποίησης είναι δίμηνη.

Σε κάθε περίπτωση, για το θέμα των χρεώσεων «εξόδων καθυστερήσεων», επισημαίνουμε επί της αρχής τα ακόλουθα.

Είναι γνωστό ότι οι τράπεζες δεν δανείζουν δικά τους χρήματα, αλλά χρήματα που με τη σειρά τους δανείζονται από άλλες τράπεζες και από τους καταθέτες τους. Έχουν λοιπόν καθήκον και υποχρέωση να διαχειρίζονται τα χρήματα αυτά κατά τρόπο ο οποίος εξασφαλίζει, κατά το δυνατόν, ότι αυτά θα επιστραφούν στις δανείστριες τράπεζες και στους καταθέτες τους.

Στο πλαίσιο αυτό, κάθε Τράπεζα πρέπει να λαμβάνει ιδιαίτερα μέτρα για τον περιορισμό των καθυστερήσεων της αποπληρωμής των δόσεων των δανείων που χορηγεί στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο. Η μέριμνα, μάλιστα, αυτή έχει αποκτήσει ιδιαίτερη βαρύτητα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης και ύφεσης, υπό τις οποίες οι επισφάλειες αναπόφευκτα αυξάνονται, αυξάνοντας συγχρόνως το κόστος των κεφαλαίων και μειώνοντας τη διαθεσιμότητά τους.

Στο πλαίσιο αυτό, μόλις κάποιος λογαριασμός παρουσιάσει καθυστέρηση, και για όσο χρονικό διάστημα βρίσκεται σε καθυστέρηση, παρακολουθείται διακριτά, όχι μόνο από τις υπηρεσίες που διαχειρίζονται το συγκεκριμένο δανειακό προϊόν, αλλά και από τις υπηρεσίες διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας. Η Τράπεζα επικοινωνεί με τον πελάτη-οφειλέτη της τόσο προφορικά, μέσω τηλεφώνου, όσο και γραπτά, μέσω υπενθυμιστικών μηνυμάτων στους λογαριασμούς που ο οφειλέτης λαμβάνει, και εφόσον η καθυστέρηση παρατείνεται, μέσω επιστολών.

Είναι λοιπόν προφανές ότι η καθυστέρηση στην εξόφληση κάποιας δόσης συνεπάγεται για την Τράπεζα πρόσθετο κόστος, το οποίο αυξάνεται, όσο η καθυστέρηση παρατείνεται. Το κόστος όμως αυτό προκαλείται αποκλειστικά από τις καθυστερήσεις, ώστε είναι απόλυτα αναμενόμενο να επιβαρύνει μόνο αυτούς που τις προκαλούν. Με άλλα λόγια, δεν πρόκειται για επιτοκιακού χαρακτήρα κόστος, γιατί τυχόν επίρριψή του στο επιτόκιο του προϊόντος θα οδηγούσε σε επιβάρυνση όλων ανεξαιρέτως των οφειλετών της Τράπεζας. Οι συνεπείς λοιπόν οφειλέτες θα εκαλούντο να αναλάβουν κόστος, για τη δημιουργία του οποίου ουδεμία ευθύνη έχουν.

Η προφανής δε αυτή αδικία θα επετεινέτο ακόμη περισσότερο σε συνθήκες οικονομικής κρίσης, κατά τις οποίες οι επισφάλειες αναπόφευκτα αυξάνονται, όπως και το αντίστοιχο κόστος, ώστε εάν το κόστος επερρίπτετο στο επιτόκιο, αυτό θα έπρεπε να αυξηθεί ακόμη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Ο Γενικός Γραμματέας

περισσότερο, επιβαρύνοντας παραπάνω τους συνεπείς οφειλέτες σε οικονομικές συνθήκες δύσκολες.

Θα μπορούσε ίσως κάποιος να αντιτάξει σχετικά ότι το κόστος αυτό καλύπτεται από το επιτόκιο υπερημερίας, όμως κάτι τέτοιο δεν είναι ορθό.

Το επιτόκιο υπερημερίας αποτελεί αποζημίωση του δανειστή για τα κεφάλαια που στερείται λόγω της αντισυμβατικής συμπεριφοράς του οφειλέτη. Δεν καλύπτει όμως και το κόστος του δανειστή για τις ενέργειές του για την ανάκτηση των κεφαλαίων που βρίσκονται σε υπερημερία. Αυτό καθίσταται προφανές από όλες τις καταψηφιστικές δικαστικές αποφάσεις, με τις οποίες επιδικάζεται, πλέον του κεφαλαίου και των τόκων, και δικαστική δαπάνη, η οποία σχεδόν πάντα είναι υψηλότερη της πραγματικής, αλλά και από τα έξοδα και τις αμοιβές, που χρεώνονται στους οφειλέτες οποιωνδήποτε χρηματικών απαιτήσεων, κατά τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης.

Αλλά και πέραν αυτών, το ως άνω αυξημένο κόστος θα μπορούσε να συνυπολογισθεί για τον καθορισμό του επιτοκίου υπερημερίας, εάν αυτό μπορούσε να διαμορφωθεί ελεύθερα. Όμως το τραπεζικό επιτόκιο υπερημερίας είναι διοικητικά καθορισμένο στις 2,5 μονάδες επάνω από το εκάστοτε συμβατικό επιτόκιο, με Πράξη Διοικητική της Τράπεζας της Ελλάδος από το 1996¹. Παραμένει λοιπόν αμετάβλητο επί δέκα πέντε (15) έτη, κατά τη διάρκεια των οποίων η πορεία της οικονομίας της χώρας ήταν λίγο ή πολύ ανοδική, ουδέποτε όμως ήταν σε ύφεση. Παραμένει όμως αμετάβλητο και δεσμευμένο κατά τα ανωτέρω και κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης που είναι σε εξέλιξη και συνεπώς της περιόδου κατά την οποία το κόστος κεφαλαίων για τη χώρα μας είναι πρακτικά απαγορευτικό.

Τέλος, πρέπει επίσης να σημειώσουμε ότι σύμφωνα με την παρ. 1, εδ. ιβ' του άρθρου 5 της ΚΥΑ Ζ1.699/2010², στην προσυμβατική ενημέρωση, μεταξύ των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται περιλαμβάνονται «το εφαρμοζόμενο επιτόκιο υπερημερίας και ο τρόπος προσαρμογής του και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, οι επιβαρύνσεις σε περίπτωση αθέτησης καταβολής». Όμοια δε διάταξη υπάρχει και στο άρθρο 10 της ίδιας ΚΥΑ για το περιεχόμενο των συμβάσεων καταναλωτικής πίστης. Συνεπώς, οι χρεώσεις αυτές είναι και ευθέως εκ του νόμου νόμιμες και μάλιστα σε ευρωπαϊκό επίπεδο.³

¹ ΠΔ/ΤΕ 2393/1996: ΦΕΚ, Α 171/1996

² ΦΕΚ, Β.917/23.6.2010

³ Με την ως άνω ΚΥΑ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία 2008/48/ΕΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ**Ο Γενικός Γραμματέας**

Πέραν αυτών, αναφερόμενοι στα «ψιλά γράμματα», επισημαίνουμε ότι δεν υφίστανται ψιλά γράμματα στις τραπεζικές συμβάσεις που συνάπτουν οι τράπεζες με τους πελάτες τους, ούτε στις διαφημιστικές τους καταχωρήσεις, καθόσον, τόσο με το υπ' αριθ. 199/17-3-2003 διευκρινιστικό έγγραφο της Τράπεζας της Ελλάδος, όσο και με την απόφαση 259/1/2-5-2008 της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος, αντίστοιχα, τα ανωτέρω κείμενα διαμορφώνονται με ευκρινή και ευανάγνωστα στοιχεία μεγέθους τουλάχιστον 9 στιγμών της γραφής arial ή ισοδύναμης.

Στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Χρήστος Βλ. Γκόρτσος